

กรงขังของวิญญู

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด (๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๗)

นักปฏิบัติอย่าได้มองดูและสนใจกับผู้ใด ยิ่งกว่า

พระพุทธเจ้าและพระสาวกท่าน และอย่านำแบบใดฉบับใด

นอกเหนือจากแบบฉบับของพระพุทธเจ้า และพระสาวกที่ท่าน

พาดำเนิน แบบฉบับของท่านเป็นแบบเป็นฉบับที่ทำลายวิญจักร

ทำลายกองทัพทั้งมวลซึ่งเป็นสาเหตุมาจากวิญจักรวิญจิต แบบ

นอกนั้นส่วนมากมีแต่เรื่องส่งเสริมวิญจักรวิญจิต โดยเจ้าตัวก็

ภูมิใจว่าได้ปฏิบัติดีปฏิบัติถูก หรือความหวังพาให้เคลิ้มไปไม่

รู้สึกตัว เหมือนคนเดินทางไม่สนใจในทาง แต่มุ่งหมายในจุดที่

ตนต้องการแล้วเดินไปอย่างเพลินตัว สาวเท้าไปเรื่อย ๆ ไม่ทราบ

ว่าปลีกแวงไปทางใดทวิปใด

แต่ความหวังยังเต็มหัวใจว่าจะถึงจุดที่หมายซึ่งตนต้องการ

ทั้ง ๆ ที่ก้าวเท้าไปนั้นผิดไปโดยลำดับลำดับ และห่างไกลต่อจุดที่

หมายไปโดยลำดับ เจ้าตัวก็ไม่รู้ นี่คือขาดความสนใจในสายทาง

ที่จะพาให้ถึงความมุ่งหมาย ขาดความสนใจในแบบฉบับตาม
หลักธรรมที่ท่านพาดำเนินมา

ไ้เรื่องความหวังนั้นหวังกันได้ทั้งนั้นแหละ แต่การที่จะ
สังเกตสอดรู้ในปฏิปทาเครื่องดำเนินเพื่อให้ถึงความหวังนั้นเป็น
อีกแง่หนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับกาพิจารณาความสนใจจดจ่อ ผู้
ปฏิบัติที่ไม่สมความมุ่งหมายนี้แล้วก็ไปโทษให้รรถให้ธรรมให้
มรรคผลนิพพานว่าไร้ผลไร้ประโยชน์ ก็เพราะความโง่งงเอาตัวตน
ของตนซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสล้วน ๆ ทำลายธรรมอยู่ในการ
ปฏิบัติของตนนั้นแล ไม่ใช่สิ่งอื่นใดมาทำลายความมุ่งหมายนั้น
ให้ไม่สมหวัง หรือจนกลายเป็นความมุ่งหมายล้มละลายไปได้
เพราะไม่ปรากฏผลขึ้นมาแม้ชนิดหนึ่งจากการปฏิบัติลุ่ม ๆ ดอน ๆ
นั้นเลย

ด้วยเหตุนี้ผู้ปฏิบัติจึงควรสำเหนียกศึกษาให้ดี อย่าเสียดาย
กับสิ่งใดที่พระพุทธเจ้าไม่พาเสียดาย พระสงฆ์สาวกท่านผู้ฆ่า
กิเลสให้ฉิบหายวายปวงไปจากพระทัยและใจ ไม่พาเสียดาย
อย่าเสียดาย ฝืนความเสียดายนั้นด้วยการต่อสู้ด้วยการสลัด

แล้วนำธรรมที่ถูกต้องดั่งงามเข้ามาแทนที่กับสิ่งที่อยากหรือสิ่งที่รู้
ผิดเห็นผิดนั้น จะชื่อว่าดำเนินตามหลักศาสนา

ความผิดถูกชั่วดี สิ่งไม่ควรฝืนไม่ควรฝืน พระพุทธเจ้าทรง
ผ่านมาไม่มีอันใดสงสัยแล้ว และไม่มีใครเกินศาสนาในการฝ่า
ฝืนความยุ่งยากการเลือกเฟ้น ได้รับความทุกข์ความทรมาน
เพราะการประพฤติปฏิบัติผิดบ้างถูกบ้างมาโดยลำดับจนถึง ๖
พระพรรษา นี่ล่วงแล้วตั้งแต่สมบุกสมบัน ส่วนมากเป็นทางที่ผิด
ไม่ใช่ทาง ๆ เรื่อยมา ทรงสลัดปิดออกเรื่อย เสาะแสวงหาทางที่
ถูกที่ดีโดยลำพังพระองค์เองที่เรียกว่า **สยัมภู** เมื่อได้ตรัสรู้แล้ว
ทรงรู้เองเห็นเองเพราะทรงแสวงเอง โดยปราศจากครูอาจารย์สั่ง
สอนในทางที่ถูกต้องดั่งงาม พระองค์ได้ทรงผ่านมาหมดแล้ว

ปฏิบัติใดความรู้ความเห็นใด ที่พระโอรุบาทได้แสดงไว้อย่าง
แจ่มแจ้งแล้วนั้น นั่นแลคือปฏิบัติเครื่องฆ่ากิเลสโดยประการทั้ง
ปวงที่เสด็จผ่านไปแล้ว และสาวกก็ได้ผ่านพ้นไปแล้วด้วย
ปฏิบัติอันออกมาจากการดำเนิน และสวากขาตธรรมที่ตรัสไว้
ชอบแล้วนั้น

ผู้ปฏิบัติต้องเป็นผู้หนักแน่นอย่าโยก ๆ คลอน ๆ อย่าเอา
นิสัยของฆราวาสนิสัยของกิเลสซึ่งเป็นข้าศึกต่อธรรมมาใช้ จะไม่
เห็นผลที่มุ่งหมายตลอดไป ถ้ายังเสียดายความรู้ความเห็นจิต
นิสัยของตนที่เคยฝังจมมากับกิเลสนั้นมาใช้ในวงศาสนาแล้ว ก็
จะมาทำลายการประพฤติปฏิบัติของตน โดยที่เจ้าตัวก็ภูมิใจว่า
ได้ปฏิบัติ ว่าได้นั่งสมาธิ ว่าได้ภาวนา นั้นละความละเอียดของ
สิ่งที่เป็นข้าศึกต่อธรรม ละเลียดมากไม่มีสิ่งใดจะเหนือกว่าใน
สามแดนโลกธาตุนี้ เพราะธรรมชาตินี้เป็นเจ้าอำนาจครอบ
โลกธาตุอันเป็นแดนสมมุตินี้มานานแสนนาน

โลกที่หลุดรอดพ้นไปไม่ได้ ก็เพราะธรรมชาตินี้เกลี้ยกล่อม
ครอบงำ ชูเชิญ บังคับบัญชา ความเกลี้ยกล่อมก็แหลมคม
ไพเราะเพราะพริ้ง อำนาจก็มากไม่มีใครกล้าฝืน และไม่มีสิ่งใด
จะปราบ ไม่มีสิ่งใดที่จะรู้โทษของมันได้ และปราบมันลงได้ให้ได้
หลุดพ้นไปจากเครื่องกดขี่บังคับเหล่านี้

เบื้องต้นก็มีพระพุทธเจ้าเพียงพระองค์เดียวเท่านั้น จึงเป็น
ความอัศจรรย์มากทีเดียว ที่พระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นในโลกแต่ละ

พระองค์ ๆ นั้นไม่ใช่เป็นเรื่องเล็กน้อย เป็นเรื่องสามแดนโลกธาตุ
นี้ห้วนไหวทั่วถึงกัน ทั้งฝ่ายมารทั้งฝ่ายที่หวังพึ่งพระพุทธเจ้าที่
เป็นฝ่ายดีสะเทือนไปหมด ฝ่ายมารก็สะเทือนใจ เพราะมีสิ่ง
ทำลายมีสิ่งกีดขวางมีข้าศึกของตน เพราะฝ่ายอธรรมต้องถือ
ธรรมเป็นข้าศึกศัตรูอย่างฝังลึก

เมื่อธรรมได้ปรากฏขึ้น พระพุทธเจ้าได้ทรงอุบัติขึ้นในโลก
และตรัสรู้ ฝ่ายอธรรมจึงกระเทือนจิตใจมาก ถ้าพูดเรื่องความ
เสียใจเสียใจมาก อย่างพญามารเสียใจนั้น ฝ่ายดีก็กระเทือน
เหมือนกันดังที่ท่านแสดงไว้ใน**ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร** ตั้งแต่
ภุมมเทวดา **สทฺทมนุสฺสาเวสูง** เรื่อย ๆ คือส่งเสียงกระจายกัน
ไปประกาศลั่นไป พอพวกนี้ได้ยินแล้ว **สทฺทํ สุตฺวา สทฺทํ สุตฺวา**
นี่เราพูดเพียงย่อ ๆ เพื่อให้ได้ใจความเท่านั้นว่า เทวดาแต่ละชั้น
ละภูมิเมื่อได้ยินได้ฟังแล้ว ก็ประกาศต่อกันไปโดยลำดับ
จนกระทั่งถึงพรหมโลก นี่ฝ่ายดีฝ่ายหวังพึ่งธรรม

เหมือนโรคเหมือนคนไข้มีความหวังในหมอในยาอย่างนั้น
แล เพราะการอุบัติขึ้นนี้ แม้พระพุทธเจ้าทรงเป็นศาสดาถึงขนาด

นั่นแล้วทรงแนะนำสั่งสอนโลก ยังไม่พ้นที่มหาอำนาจแห่งรัฐ
จักรจะครอบโลกไว้ให้อยู่ในเงื้อมมือของตน รอดพ้นไปไม่ได้ยังมี
อยู่เป็นจำนวนมาก ที่รอดพ้นไปได้ตามฝ่ายของสวาทาธรรม
แห่งพระพุทธเจ้า นั้น มีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

นั่นละพระโอวาททั้งหมดที่ออกจากพระโอษฐ์เอง ไม่มีแม่
นินทาที่จะเคลื่อนคลาดจากหลักความจริง เพื่อความสังหารสิ่ง
ที่เป็นข้าศึกอยู่ภายในจิตใจ แม้เช่นนั้นก็ยังจับเอามายึดเอามา
ปฏิบัติ เพื่อกำจัดสิ่งที่กล่าวสิ่งที่ธรรมตำหนินี้ไม่ได้ เพราะสิ่งนั้น
ยังแหลมคมเข้าไปอีกกว่าผู้ได้เห็นได้ยินได้ฟังผู้ปฏิบัติธรรมนั้น
เป็นไหน ๆ

สัตว์โลกใครจะไม่อยากหลุดอยากพ้นจากความทุกข์ความ
ลำบาก เพราะตั้งแต่วันเกิดมาไม่ว่ารายใด จมอยู่ด้วยความทุกข์
ความลำบากในแง่ต่าง ๆ จิปาถะ วันหนึ่งคำนวณไม่ถูก เพราะ
ความทุกข์ที่แสดงตัวออกมาจากใจซึ่งมีสิ่งผลักดันให้เป็นอย่าง
นั้นขึ้นมา แต่ละราย ๆ จมอยู่กับกองทุกข์ทั้งนั้น มีรายไหนที่เว้น
ไม่มีกองทุกข์ ขึ้นชื่อว่าอยู่ในแดนสมมุติแล้วต้องเป็นเหมือนกัน

หมด เป็นแต่เพียงว่ามากกับน้อย หนักกับเบาต่างกันเท่านั้นเอง
เรื่องกองทุกข์ที่จะไม่ฝังจมอยู่ภายในใจนั้น ลงวิภูจักรซึ่งเป็นยา
พิษอันสำคัญได้ฝังอยู่ภายในใจแล้ว ทำไมจะไม่ผลัดดันออกมา
ให้เป็นเรื่องความทุกข์ความลำบาก

สิ่งที่กล่อมสัตว์ทั้งหลายก็คือ ในสิ่งที่เห็นว่าเป็นสุขบ้าง ทำ
ให้เกิดความเพลิดเพลินบ้าง ให้มีความสุขประเดี๋ยวประด๋าวบ้าง
นี้ล้วนแล้วแต่เหยื่อล่อทั้งนั้น ล่อเพื่อจะทุบเพื่อจะตีเพื่อจะ
ทรมาน สัตว์โลกจมอยู่ในแหล่งเหล่านี้ทั้งนั้น ไม่มีรายใดที่จะเห็น
โทษเห็นภัยของมัน เพราะสิ่งที่กล่อมไม่ให้เห็นโทษยังมีอีกทีหนึ่ง
เป็นชั้น ๆ เข้าไป

เราคำนวณดูซิว่าในสามแดนโลกธาตุนี้มีสัตว์โลกจำนวน
เท่าไร มีรายใดที่เล็ดลอดตัวออกไป ได้ตั้งอยู่ในหรือสถิตอยู่นอก
ขอบข่ายของกองทุกข์มากน้อยเหล่านี้ไม่มีเลย เพราะคำว่า
สมมุติทั้งสามแดนโลกธาตุนี้เป็นเขตแดนของผู้ครองอำนาจที่จะ
ให้ทุกข์แก่สัตว์โลกโดยดีอยู่แล้ว ใครจะเล็ดลอดไปได้ แล้วเรา
ประมวลมาดูซิว่า สัตว์ทุกตัวมีแต่อยู่ในทรงขังนี้หมด เหมือนกับ

ปลาก็ร้อยตัวก็ตามที่เขาขังไว้ แม้ที่สุดขังไว้ในทะเลมีตาข่าย
ครอบไว้หมด นับวันนับเวลาที่จะตายกันไปเรื่อย ๆ แล้วเอามา
เพิ่มเรื่อย ๆ ตายกันไปเรื่อย ๆ ฆ่าเรื่อย ๆ ต้มแกงกันอยู่เรื่อย ๆ
นำเข้ามาเพิ่มเรื่อย ๆ นี่ทำนองเดียวกันกับสัตว์โลกที่ทนทุกข์
ทรมานพอแล้วก็ตายไป แล้วเกิดใหม่เรื่อยมาแทนเรื่อย ตายไป
เรื่อยอยู่ทำนองนี้ ไม่มีสัตว์ตัวใดที่ไม่เป็นอย่างนี้เลย

นอกจากชั้นสุทธาวาส ๕ ชั้น แม้มีทุกข์อยู่บ้างตามกิเลสที่
ละเอียดตามเชื้อแห่งวิภวัญจะที่ยังมีละเอียดที่จะไม่กลับมาเท่านั้น
เพราะ ๕ ชั้นนี้ไม่กลับ แต่ในขณะที่ไม่กลับนั้นก็ยังอยู่ในทรงขัง
ห้องขังของวิภวัญจะจนได้ จนกว่าจะเพียงพอกับการบำเพ็ญ หรือ
จิตเต็มที่เต็มภูมิในอรรถธรรมทั้งหลายแล้วก็ผ่านไป นอกนั้นไม่มี
ปรากฏว่ารายใดที่จะอยู่นอกขอบข่ายอันนี้ไปได้ หรืออยู่นอกรั้ว
ของวิภวัญจักรนี้ไปได้ นี่ละสัตว์โลกทั้งหมดอยู่กันด้วยการหลับหู
หลับตา ด้วยความมืดบอดตลอดเวลามา ไม่มีคำว่าสว่าง ๆ

ต่อเมื่อธรรมะของพระพุทธเจ้าได้กระจายออกไปนั้นจึงมี
ทางเล็ดลอดบ้าง แม้ไม่มากก็ตามก็ยังดีอยู่มากมาย เพราะจิต

แต่ละดวง ๆ นั้นมีคุณค่ามากอยู่แล้ว เลยได้บรรลุธรรมหรือได้สร้างคุณงามความดี เพราะความเชื่อความเลื่อมใสในอรรถธรรมของพระพุทธเจ้าได้มากน้อยเพียงไร ก็ยังมีคุณค่าแก่จิตใจของผู้ผู้นั้นอยู่ไม่น้อย นี่ละความอุปนิสัยของพระพุทธเจ้าจึงเป็นสิ่งที่อัครรรย์ ไม่มีใครแนะนำสั่งสอนทางเด็ดขาดให้พระองค์เลย แต่ทรงเสาะแสวงหาโดยลำพังพระองค์เองจนได้ตรัสรู้ขึ้นมา จึงให้นามว่าสยัมภู ทรงรู้เองเป็นเองเห็นเองไม่มีครูใดสั่งสอน ได้วิชาแขนงทำลายวัฏจักรนี้ เป็นวิชาที่พระพุทธเจ้าทรงขุดค้นขึ้นมาเอง

จากนั้นก็ประทานอุบายให้แก่พุทธบริษัทมีปฐุมสาวกเป็นต้น ได้ยึดเอาหลักเกณฑ์อันนั้นไปประพฤติปฏิบัติ พร้อมกับอุบายแนะนำสั่งสอนเรื่อย ๆ แล้วก็สร้างสติปัญญาขึ้นมา ซึ่งเป็นสติปัญญาที่ควรแก่การสังหารวัฏจักรวัฏจิตได้เป็นอย่างดี ขึ้นภายในตัวเองและอาศัยคติธรรมต่าง ๆ จากพระพุทธเจ้าทรงแสดง ก็ได้ผ่านพ้นไปได้เป็นลำดับลำดับ ดังเบญจวัคคีย์ทั้งห้าที่ว่าตรัสรู้เร็ว คือท่านเหล่านี้พร้อมแล้วที่จะรู้ได้อย่างรวดเร็ว

เพราะฉะนั้นผู้ปฏิบัติจึงต้องปักใจลงให้แน่นหนามั่นคง ใน
ความเชื่อต่อปฏิบัติของศาสดา พร้อมกับธรรมของศาสดาและ
ปฏิบัติของสาวกท่าน ที่ได้คว่ำวฏจักรลงจากจิตใจหมดแล้ว
ยึดเข้ามาเป็นหลักใจฝากเป็นฝากตายกับนี้ แล้วตั้งทำฝืนในสิ่งที่
ควรฝืนอยู่โดยสม่ำเสมอ ไม่ลดละความพากเพียร ไม่ลดละ
ความฝ่าความฝืน แล้วเร่งความพากเพียร ที่จะเป็นไปเพื่อความ
บริสุทธิ์วิมุตติหลุดพ้นจากแหล่งแห่งกองทุกข์นี้

ดังที่เคยเทศน์เสมอว่า **พละ ๕** หรือ**อินทรีย์ ๕** นั้นเป็นธรรม
สำคัญมาก เกี่ยวโยงกัน อย่าง**อิทธิบาท**ก็เหมือนกัน **ศรัทธา**
วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา นี้เรียกว่าพละ ๕ คือกำลัง ๕ อย่าง
รวมตัวกันเข้าหนุนดวงใจให้มีกำลังแก่กล้า หนุนทั้งสติปัญญา
ทั้งศรัทธาความเพียรทุกด้านให้มีกำลัง เพื่อปราบปรามสิ่งที่ฝัง
จมอยู่ภายในจิตนั้นให้ขาดสะบั้นออกไป **ฉันทะ วิริยะ จิตตะ**
วิมังสา ก็เหมือนกันเช่นนั้น ประมวลแล้วเครื่องมือเหล่านี้มีแต่
เครื่องมือจะฆ่าฟันหันเหลกกับสิ่งที่เป็นภัยแก่ตนมาตั้งกับตั้ง
กัลป์ หรือนับกับนับกัลป์ไม่ถ้วนนี้ทั้งนั้น ไม่มีเครื่องมือใดที่จะ

เป็นสิ่งส่งเสริมวัฏจักรภายในจิตใจให้เจริญยิ่งขึ้นไปเพื่อทำลาย
เรา

เพราะฉะนั้นความเชื่อในพระพุทธเจ้า ในปฏิปทาของ
พระองค์และศาสนธรรม ตลอดความเชื่อใน **สงฆ์ ธรรม คุจฉา**
มิ ที่ท่านดำเนินมาอย่างไรมันนั้น จึงเป็นกำลังใจสำคัญที่จะให้พัน
ฝ่าอุปสรรคซึ่งเป็นของยาก นับแต่พระพุทธเจ้าและพระสาวกลง
มายากด้วยกัน ไม่ใช่จะเสียเปรียบเฉพาะเราคนเดียว ว่าธรรม
เป็นความยาก พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายงานนิตเดียว ๆ
เช่นนั้น

นั่นเป็นเรื่องความหลอกหลอนของกิเลสซึ่งมีอยู่ตลอดเวลา
แทรกอยู่ทุกระยะ เมื่อสติปัญญาไม่ถึงขั้นจะทราบได้นั้นทราบ
ไม่ได้ ทั้งที่ถูกันมัดพันอยู่ตลอดเวลาหาความสงบสุขภายใน
จิตใจไม่ได้เลย เราก็ยังทราบสิ่งพัดพันนั้นไม่ได้ว่าคืออะไร นี่ละ
การดำเนินจึงต้องอาศัยหลักอาศัยเกณฑ์ มีที่ยึดมีที่เกาะมีที่ให้
เป็นกำลังใจ มีที่ให้ความเชื่อความเลื่อมใส ความหวังก็เป็น
ขึ้นมา จะหวังขนาดไหนก็เป็นขึ้นจากความเชื่อนี้เป็นสิ่งสำคัญ

เมื่อเชื่อมั่นต่อแดนแห่งความพ้นทุกข์แล้ว ความหวังความพ้น
ทุกข์ก็มาพร้อม ๆ กัน เรื่องวิริยะความพากเพียร เพียรได้ทุกด้าน
ทุกอิริยาบถ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เข้ามาสัมผัสสัมพันธ์ไม่มียกเว้นว่า
ความเพียรจะไม่เพียร การเพียรเพื่อละเพื่อถอน เพียรเพื่อ
บำเพ็ญ เพียรทั้งนั้น

คำว่า**สวากขาตธรรม** ตรัสไว้ชอบแล้วนี้ เหมือนกับแบบ
มรรคผลนิพพานให้ดู ดูทั้งสายทางเดิน ดูทั้งจุดที่หมาย ให้เห็น
ชัดเจนทั้งสองอย่าง คือให้เห็นทั้งเหตุให้เห็นทั้งผลอย่างสด ๆ
ร้อน ๆ ไม่มีคำว่ากาลสถานที่เข้ามาเกี่ยวข้องเลย ตามหลักธรรม
คือความจริงเป็นอย่างนั้น ใ้ที่ว่ากาลนั้นสมัยนี้มีมรรคผล
นิพพานไม่มีมรรคผลนิพพานนั้น เป็นเรื่องของกิเลสที่หลอกหลวง
สัตว์โลกทั้งมวล ธรรมของพระพุทธเจ้าไม่ได้หลอกหลวง นอกจาก
ปราบสิ่งจอมปลอมทั้งหลายนี้ให้หมดไปจากใจ แล้วก็เชื่อ
พระพุทธเจ้าเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ไปเองเท่านั้น

นี่เราบวชมาด้วย **พุทฺธํ ธมฺมํ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ** เหตุใด
จึงให้กิเลส สรณํ คจฺฉามิ เข้าแทรกโดยไม่เปล่งวาจาถึงมันเลย

แต่ทางใจนั้นหมอบราบกับมันอยู่ตลอดเวลาสมควรแล้วหรือ นักปฏิบัติเรา แล้วคำนี้จำไว้ให้ดี ขอให้ผลิตสติปัญญาศรัทธาความเพียรขึ้นให้พอตัวเถอะ จะทราบภายในใจของตัวเอง เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่อยู่นอกเหนือไปจากใจนี้เลย ดินฟ้าอากาศสถานที่กว้างแคบอะไรไม่มีปัญหา ไม่ใช่สถานที่อยู่สถานที่หลับที่นอน ที่ซับซ้อนบำรุงบำเรอตนของมันให้สะดวกสบายยิ่งกว่าจิตดวงนี้เลย เมื่อผลิตสติปัญญาขึ้นที่ตรงนี้แล้ว จะต้องสัมผัสสัมพันธ์ จะต้องรู้ต้องเห็น จะต้องได้เช่นได้ช้ำกันโดยไม่ต้องสงสัย ดังพระพุทธเจ้าและสาวกพาเช่นช้ำมาแล้ว ไม่มีปัญหาอันใดเลยที่จะเข้าไปขัดแย้งท่านได้

ดังที่เคยพูดว่าปัญญา **สุตมยปัญญา** การได้ยินได้ฟังเวลานี้ก็เพื่อความเฉลียวฉลาด เพราะผู้สอนก็สอนเพื่อความฉลาด **จินตามยปัญญา** พิจารณาไตร่ตรองหาเหตุหาผลโดยอรรถโดยธรรม เพื่อถอดเพื่อถอนเพื่อแก้เพื่อไข เพื่อให้รู้เรื่องสิ่งที่พัวพันกับใจตนอันเป็นข้าศึกนั้นไปโดยลำดับ เบื้องต้นจะเกิดขึ้นจาก **สุตมยปัญญา** จินตามยปัญญา นี้ก่อน ต้องได้ใช้การบังคับพา

พินิจพิจารณา จนปรากฏผลขึ้นมาบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้ว
ปรากฏขึ้นในข้อใดแง่ใดย่อมจะเป็นสักขีพยาน ย่อมจะมีกำลังใจ
ให้ได้พินิจพิจารณาค้นคว้ามากยิ่งขึ้น และคล่องตัวไปโดย
ลำดับ จนเข้าไปสู่ภาวนามยปัญญา

เมื่อจิตได้ก้าวเข้าสู่ภาวนามยปัญญา คือหมุนตัวไปโดยหลัก
ธรรมชาติภายในจิตของตนเอง โดยไม่ต้องไปศึกษาสำเนียง
จากสิ่งใดจากผู้ใดด้วยเจตนา หากเป็นหลักธรรมชาติของ
สติปัญญานี้จะรับทราบกันเองกับสิ่งที่มาเกี่ยวข้อง เช่น รูป เสียง
กลิ่น รส เครื่องสัมผัส จะไม่มาสัมผัสที่ใดนอกจากมาสัมผัสตา
หู จมูก ลิ้น กายและใจ ความสัมผัสระหว่างอายตนะภายนอก
กับภายในนั้นแล เป็นเหตุให้สติปัญญาทำงานอยู่กับสิ่งเหล่านี้
ไม่มีวันไม่มีคืนมีปีมีเดือน ไม่มีคำว่ามืดแจ้งสว่าง ไม่มีคำว่า
อริยาบถเว้นแต่หลับเสียเท่านั้น นี่คือภาวนามยปัญญา

ปัญญาประเภทนี้จะให้ผู้ใดมามอบให้ไม่ได้ เป็นปัญญา
ประเภทที่เกิดขึ้นกับตน ไม่เคยรู้ก็รู้ขึ้นมา ไม่เคยเห็นเห็นขึ้นมา
ไม่เคยคิดเคยค้นคิดค้นขึ้นมา ก็เลิสอยู่ในสถานที่ใด หยาบกลาง

ละเอียดขนาดไหน เมื่อสติปัญญาประเภทนี้ได้เริ่มไหวตัวแล้ว จะเริ่มทราบไปโดยลำดับลำดับและฆ่าฟันหันเหลกลไปไม่หยุดไม่ ยั้ง ไม่มีคำว่ายอมแพ้ว จะยากลำบากขนาดไหนไม่มีคำว่าถอย เอาจนรู้เอาจนเห็น เอาจนกิเลสประเภทต่าง ๆ พังทลายลงไป เห็นประจักษ์ด้วยใจของตนเองโดยทางสติปัญญา

นี่ละสติปัญญาประเภทนี้แล เป็นสติปัญญาประเภทที่ กว่าวิภูจักรออกจากใจได้ไม่มีประเภทใด ประเภทเหล่านั้นเป็น แต่เพียงเครื่องส่งเสริมเข้ามาให้ประเภทนี้มีกำลังเท่านั้น เมื่อถึง ขั้นนี้แล้วเป็นสติปัญญาโดยอัตโนมัติขึ้นมาภายในใจของผู้ ปฏิบัติ เพราะสิ่งที่คิดขวางขวางใจไม่ให้เกิดสติปัญญาไม่ให้เกิดให้ คั้น เป็นเรื่องของกิเลสทั้งหมด

เมื่อความสว่างกระจ่างแจ้งนี้ได้ปรากฏขึ้น ความมืด ทั้งหลายอันเป็นเรื่องของกิเลสก็ค่อยจางไป ๆ ความสว่าง กระจ่างแจ้งนี้ยังมีกำลังพุ่งตัวออกไป ทั้งกว้างทั้งแคบทั้งลึกทั้ง ตื้นและหยาบละเอียดไปได้หมด ที่นี้กิเลสอยู่ตรงไหน อธรรมอยู่ ตรงไหน ยาพิษที่เคยฝังจมอยู่ภายในใจอยู่ตรงไหน มันแสดง

ลวดลายอย่างไรบ้าง สติปัญญา^{นี้}ไม่ต้องบอกตามต่อนกันให้รู้
หมดทุกแง่ทุกมุม พร้อมกับคำสั่งหารกันไปในตัวด้วย ๆ นี่ละ
ที่ว่าธรรมะสด ๆ ร้อน ๆ มรรคผลนิพพานสด ๆ ร้อน ๆ อยู่กับผู้
ปฏิบัติอย่างนี้แล

ครั้งพุทธรุกกาลและครั้งนี้เหมือนกัน เพราะกิเลสเป็นประเภท
เดียวกัน คำว่ากิเลสแล้วไม่ขึ้นอยู่กับกาลสถานที่ใด ๆ ทั้งสิ้น แต่
อยู่กับจิต ผลิตตัวอยู่กับจิต ส่งเสริมกำลังตัวอยู่กับจิตของสัตว์
โลกโดยลำดับมา ไม่ได้เสริมกำลังอยู่ด้วยกาลนั้นสถานที่นั้น เว
ล่ำเวลาสมัยนั้นสมัยนี้อันใดเลย ทีนี้เมื่อสติปัญญาซึ่งเป็นคู่ปรับ
หรือเป็นคู่ปราบปรามกันได้ปรากฏขึ้นแล้วก็เหมือนกันเช่นนั้น
ขอให้ผู้ปฏิบัติอย่าไปสนใจกับเวล่ำเวลากาลสถานที่ใด ๆ นั้น
เลย จะถูกกิเลสหลอกต้มโดยไม่รู้สึกรู้ตัว ให้สนใจกับความสัตย์
ความจริง สัจธรรมทั้งสี่ **สติปัญญา** ๔ ด้วยจิตตภาวนาตั้งแต่ขั้น
สุตมยปัญญาไปถึงจินตามยปัญญา แล้วจะปรากฏภาวนามย
ปัญญาขึ้นภายในตัวเองโดยไม่ต้องสงสัย จะไม่มีเวล่ำเวลาด้วย

ที่นี่ จะเป็นท่ามกลางแห่งสนามรบอยู่ตลอดเวลา ระหว่างกิเลส
กับธรรมต่อสู้กัน

เราไม่เคยได้ปรากฏแต่ก็ได้ปรากฏ ประจักษ์กับขณะที่
ประกอบความพากเพียร หรือฟาดฟันหันเหลกกันกับกิเลส
ภายในหัวใจของเราแน่ สติปัญญาไม่เคยคิด ๆ ขึ้นมาจนได้ ไม่
เคยรู้ ๆ ขึ้นมาจนได้ กิเลสประเภทใดไม่เคยรู้เคยเห็นกัน เห็นจน
ได้รู้จนได้ชำนาญได้จนไม่มีอะไรเหลือ ด้วยอำนาจของสติปัญญา
ประเภทนี้แน่ ไม่ใช่ด้วยกาลด้วยสถานที่เวลาเวลาที่กิเลส
หลอกชาวพุทธเราทั่ว ๆ ไป

ส่วนมากหลอกอย่างนั้นแหละ แล้วเชื่ออย่างนั้นด้วย
สุดท้ายก็มันเอาเป็นเครื่องมือ นับถือศาสนาก็นับถือด้วยอำนาจ
ของกิเลสไปเสียโดยไม่รู้ตัว จะทำบุญให้ทานอะไรก็ให้มัน
กำหนดกฎเกณฑ์คะแนนให้ไปเสียหมด ไม่มีธรรมที่จะกำหนด
กฎเกณฑ์ให้ได้บ้างเลย แล้วจะเข้าถึงธรรมได้อย่างไร นี่สำคัญ

ดังที่มันกำหนดกฎเกณฑ์ให้เราทำความเพียรอยู่เวลานี้น่ะรู้
ไหม เคนจงกรมสติมีไหม ถ้าสติไม่มีเวลาใดนั้นแน่คือมันทำงาน

อยู่แล้ว นี่เราก็ไม่รู้เมื่อยังไม่ถึงขั้นที่รู้ นั่งสมาธิก็ไม่ว่ากิเลสเป็น
อย่างไร ทั้ง ๆ ที่กิเลสลาออกไปจนถลอกปอกเปิกก็ยังไม่รู้ว่ากิเลส
คืออะไร เดินจงกรมภาวนาก็เป็นแบบเดียวกันหมด
ถลอกปอกเปิกจนกระทั่งไม่มีหนังติดตัว

ถ้าหากกิเลสเป็นเหมือนสัตว์เป็นเหมือนบุคคลลาภฏเราไป
อย่างนั้นแล้ว พระในวัดป่าบ้านตาดนี้จะไม่มีความเห็นหนังติดตัวเลย
ดีไม่ดีกระดูกลากไปก็ท่อนก็ไม่รู้ แต่แล้วยังครีမ်ใจอยู่ว่าดีทำ
ความพากความเพียร มันเพียรอะไร นอกจากมันเคลิ้มไปกับ
เพลงกล่อมของกิเลสลาไปเท่านั้น หนังขาดออกไปก็ยังพอใจ
กระดูกลากสะบัดลงไปก็ยังพอใจ ยังไม่รู้ว่ากระดูกของเจ้าของ
หลุดไป หนังเจ้าของหลุดไป เนื้อเจ้าของหลุดไป ดีไม่ดีกะโหลก
ศีรษะเจ้าของก็จะหลุดไป ไม่มีศีรษะก็ยังกลิ้งกับมันได้สบายไป
เลย

นี่เมื่อยังไม่ถึงขั้นที่รู้เราจะไม่รู้ มันเป็นอย่างนี้ กิเลสลาหัวใจ
เราไปถลุงมันถลุงอย่างนี้ แต่เมื่อถึงขั้นที่ควรรู้ดังที่อธิบายมาแล้ว
นี่ ขอให้ดำเนินตามนี้เถอะจะรู้มันทุกแง่ทุกมุมไปโดยลำดับ

ดา ค่อยขยายออกไปกว้างออกไป ๆ ละเอียดเข้าไป แล้วจะเห็น
ความละเอียดของกิเลสถี่บีบเข้าไป สติปัญญาก็ตามต้อนกันเข้า
ไปเหมือนไฟได้เชื้อ เผาไปเป็นลำดับลำดับ สูดท้ายไม่มีอะไร
เหลือ

แม้กระทั่งที่แทรกอยู่ภายในจิตก็ไปกล่อมจิตอีก ธรรมดีไม่ดี
เปลอตัว แต่ก็เปลอไม่นาน คำว่าไม่เปลอยังพูดไม่ได้ ต้องเปลอ
ก่อนละคนเรา เพราะเพลงของกิเลสละเอียดขนาดนั้น แต่ก็ไม่
พ้นสติปัญญาที่ว่าจิตตภาวนาหรือว่าภาวนามยปัญญานี้ไปได้
เลย เดียวก็พุ่งกันทะลุไปเลย หหมดสิ้นซากภายในใจ

สิ่งที่ปรากฏเด่นชัดและอัศจรรย์ที่สุดครอบคลุมสามแดนโลกธาตุ
นี้ ก็คือใจที่บริสุทธิ์ด้วยธรรม ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน พูด
อะไรไม่ถูกแต่ไม่สงสัยนี้เท่านั้นที่เด่นอยู่ในโลก ธรรมกับจิตเป็น
อันเดียวกันแล้วเด่น และจะสนุกพิจารณาย้อนหลังไปหากิเลส
ที่นี้ กิเลสมันเด่นตรงไหน วิเศษวิโสที่ตรงไหน เลิศเลอที่ตรงไหน
มันให้เราได้รับความสุขความสบายที่ตรงไหน จะย้อนรู้หมด

ปิดไม่อยู่เมื่อถึงขั้นรู้-รู้หมด ที่นี้ก็เลสอยู่ในหัวใจใด และ
หัวใจนี้ได้พัดกันเสียจนแหวกไม่มีอะไรเหลือแล้ว ทนไม่ได้แล้ว
พังทลายลงไปแล้ว มันยังอยู่ในหัวใจใด แสดงออกมาโดย
อากัปกริยาใดทำไมจะไม่รู้ ปิดได้ยังไง ไม่มีญาณก็ตามเถอะ
กิเลสมันจะต้องมีเครื่องมือเหมือนกัน แสดงออกมาทางตา ทาง
หู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางกิริยามารยาทจนได้ ให้รู้ให้เห็น
กันอยู่อย่างนั้นละ นี่ทางเดินของกิเลสออกมาในไม้เนื้อ ๆ กิริยานี้
ๆ รู้หมด เมื่อได้รู้อย่างนี้แล้ว ก็กิเลสประเภทเดียวกันมันอยู่ใน
หัวใจใดก็ต้องรู้จนได้ แม้ผู้นั้นไม่รู้ก็ตาม ผู้ที่เคยรู้เคยละมัน
มาแล้วจะต้องรู้ ดังพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ท่านปิดท่านไม่
อยู่ นี่ละความเห็นโทษท่านเห็นถึงขนาดที่เหมือนกับน่าใจหาย

คิดดูซิพระพุทธเจ้าเวลาตรัสรู้ใหม่ ๆ ทรงท้อพระทัย ทั้ง ๆ ที่
ทรงปรารถนาโพธิญาณเพื่อจะรื้อชนสัตว์โลกออกจากแหล่งแห่ง
กองมหันตทุกข์นี้อยู่แล้ว แต่เวลาได้ตรัสรู้ธรรมแล้วยังทรงเกิด
ความขวนขวายน้อย ก็เพราะว่ามันหนาแน่นเอาจนขนาดทรงทำ
ความขวนขวายน้อยนั่นเอง โอ้โฮ ถึงขนาดนี้ทำไมใครจะรู้ได้เห็น

ได้ มันสุดวิสัยของโลกที่จะรู้ได้เห็นได้ ถึงขนาดนี้แล้ว ถ้าพูด
ภาษาอย่างตลาดของพวกเราที่ว่า เราไม่ควรจะสั่งสอนใครอีก
แล้ว หนักพอแล้ว ตั้งแต่เราพัดกับมันมาก็ถึงขนาดสลบไสล แล้ว
จะไปสอนใคร ใครจะกล้าสลบไสลเหมือนเรา ใครจะกล้าได้รับความ
ความทุกข์ความลำบากขนาดที่เราได้รับความทุกข์ความลำบาก
เพราะการต่อสู้กับกิเลสมานี้เล่า จะไม่มีรายใด แล้วจะสอนไป
ยังไงเมื่อมันเป็นขนาดนี้แล้ว อยู่ไปวันหนึ่ง ๆ พอยังมีชีวิตให้
เป็นไปเท่านั้นก็พอแล้ว ถึงวันก็ไปเลย นั่น เพราะทรงรู้เฉพาะ
วงจำกัดเท่านั้น ยังไม่ทรงตีแผ่ขยายออกไปถึงปฏิบัติเครื่อง
ดำเนิน และอุปนิสัยของผู้ที่สามารถรู้ยังมีอยู่

ต่อเมื่อได้พิจารณากระจายลงไปโดยถือเอาพระองค์เองเป็น
ต้นเหตุว่า ก็เมื่อเป็นสิ่งที่สุดวิสัยของโลกของใคร ๆ จะรู้ได้แล้ว
ทำไมเราเป็นอะไร เป็นเหตุบุตรเหตุมาจากไหน วิเศษกว่า
มนุษย์มาจากไหนถึงรู้ได้เห็นได้ รู้ได้เพราะอะไร เพราะเหตุผล
กลไกอันใดถึงรู้ได้ นี้ก็ไม่พ้นปฏิบัติเครื่องดำเนิน รู้ได้เพราะเหตุ
นั้น ๆ แน่ะ ก็เมื่อแนะนำสั่งสอนอุบายวิธีการทางเดินเครื่อง

ดำเนินให้เขารู้ แล้วทำไมคนที่มุ่งหวังต่อความจริงมีอยู่จะไม่ปฏิบัติ จะไม่รู้ไม่เห็นมีอย่างเหวอ ต้องรู้ เรายังรู้ได้ คนอื่นเขาก็คนเหมือนกันต้องรู้ได้ ผู้มีอุปนิสัยปัจจัยละเอียดลออยังมีอยู่เยอะ นั่น ทรงลงไปอีกถึงญาณ ก็ทราบชัดว่ามีได้ที่นี้ นั่น

ถึงขนาดนั้นนะเห็นใหม่ ความทอดอาลัยตายอยากกับการสั่งสอนโลก เพราะอำนาจของกิเลสที่พระองค์ได้เคยต่อสู้กับมัน มามันถึงขนาดนั้น ทุกข์ขนาดนั้นใครจะมากล้าเสี่ยง ใครจะมากล้าถวายชีวิตจิตใจของตนต่อพระพุทธศาสนาอย่างที่เราเป็นอยู่นี้มีเหวอ เลยเข็ดหลาบในพระองค์ แล้วก็เข็ดหลาบในการสั่งสอนคนอื่น ๆ ให้เขาทำอย่างพระองค์ นี่ละหลักความจริงเป็นเช่นนั้น

แต่เมื่อทรงพิจารณาเหตุผลต้นปลายเหมาะสมกับเหตุกับผลแล้ว พระองค์ก็ขยายพระองค์ออกไปให้สมกับภูมิของโพธิญาณ ตรัสรู้เป็นศาสดาขึ้นมา ทรงทำหน้าที่ของพระองค์อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยตั้งแต่วันตรัสรู้แล้วจนกระทั่งปรินิพพานยังประกาศธรรมสอนโลกไว้ตลอดมาจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ว่าธรรมนี้สามารถ ๆ ขอให้ผู้นำไปปฏิบัติเป็นผู้สามารถเถอะ มรรค

ผลนิพพานจะอยู่ในเงื้อมมือไม่ต้องสงสัย กิเลสจะพังไปด้วย
ธรรมเหล่านี้ ๆ วัฏจักรวัฏจิตจะหนาแน่นขนาดไหน ทน
มัชฌิมาปฏิปทานี้ไปไม่ได้เลย พังด้วยกันหมด เอาเถอะ ๆ
เหมือนอย่างนั้น

อย่าไปคิดให้เสียเวล่ำเวลา ที่ถูกกิเลสกล่อมไปนั้นนะ นั่น
ไม่ใช่เราตถาคตสอน นั่นไม่ใช่ธรรมตถาคต มันเป็นกลมายาของ
กิเลส เป็นเพลงกล่อมของกิเลสต่างหาก อย่าไปเชื่อถ้าไม่อยาก
จมอยู่ในวัฏวนแล้วอย่าเชื่อ ให้เชื่อธรรมจะเป็นวิวัฏจิตขึ้นมา
ภายในใจ บริสุทธิพุทฺธโชนมาที่ใจ ให้เชื่อตถาคตนะ

พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ แปลงถึงท่าน อุกฤษีชีวิตจิตใจชั่วอวัตร
ปฏิบัติของตนให้ถึงท่าน **ธมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ** เป็นสิ่งที่วิเศษเลิศ
เลอไม่มีอะไรเสมอแล้วในสามแดนโลกธาตุนี้ มีพระนิพพานหรือ
วิสุทธิธรรมเท่านั้นเป็นอันเดียวกัน เข้า มุ่งใจถวายเป็นไป **สงฺฆํ**
สรณํ คจฺฉามิ ท่านเหล่านี้เป็นผู้ที่สละเป็นสละตายและได้ไปถึง
ธรรมชั้นบริสุทธิวิมุตติพระนิพพานด้วยการอุทิศสำหรับพยายาม เรา
เป็นลูกตถาคตเราถอยหลังทำไม เอาซิ **สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ** นี้ว่า

ยังงี้ ถึงใจแล้วต้องถึงตัว ถึงปฏิปทาการดำเนินทุกสิ่งทุกอย่าง
แล้วจะพ้นเงื้อมมือไปไม่ได้นะ

ไม่อยู่ที่ไหนมรรคผลนิพพาน อยู่ที่จิตที่กำลังถูกรุมล้อมอยู่
ด้วยยาพิษทั้งหลายนี้ พันลงไปในนักปฏิบัติอย่าท้อถอย อย่าเห็น
อันใดเลิศยิ่งกว่าศาสนธรรม หรือยิ่งกว่าสวากขาตธรรมที่ตรัสไว้
ชอบแล้วนี้ เราเคยคลุกเคล้าเราเคยลุ่มเคยจมมากับวิฏฐวน กับ
เพลงของกิเลสนี้มานานแสนนานแล้ว แม้เราจำไม่ได้ก็ตาม ให้
ถือหลักปัจจุบันที่ปรากฏอยู่ทุกวี่ทุกวันทุกเวล่ำเวลา ทุกขณะที่
สัมผัสสัมพันธ์กันอยู่นี้เป็นสักขีพยานเถอะ แล้วนำธรรมเข้าไป
กำจัด จะไม่มีกิเลสตัวใดที่เหนือขอไปได้ เหนืออำนาจแห่งธรรม
นี้ไปได้ เพราะธรรมนี้เป็นธรรมปราบกิเลสโดยตรงแล้ว ไม่ใช่
ธรรมปราบธรรม ธรรมปราบกิเลส นำไปปราบต้องได้ต้องรู้ต้อง
เห็น

การจะรู้ธรรมเห็นธรรมรู้ด้วยภาคปฏิบัติ ปริยัติศึกษาเล่า
เรียนได้ยินได้ฟังมาแล้ววิธีการอย่างไรให้นำวิธีการนั้นมา
ประพฤติปฏิบัติ ปฏิเวธจะค่อยรู้แจ้งเห็นจริงไปโดยลำดับลำดับ

แต่ธรรมนั้นจะไม่เกิดเพียงความจำอย่างเดียว จำได้เท่าไรก็เต็ม
ตู้เต็มหีบอยู่อย่างนั้น นี่ก็น่าคิด

ศาสนธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เป็นธรรมที่เลิศที่
ประเสริฐ แต่กลายเป็นคัมภีร์ไบเบิลไปหมด อยู่ในตู้ในคัมภีร์ไบ
เบิล ไปอยู่ในความจดความจำของผู้ที่ท่องบ่นสังวรียาย โดยไม่
สนใจกับการปฏิบัติเลย ถ้าศาสนธรรมคือคัมภีร์ไบเบิล คือ
ความจดความจำเท่านั้น ใครก็จดได้จำได้ ท่องบ่นสังวรียายได้
กว้างแคบมากน้อยก็เป็นแต่เพียงความจำ โลกเขาก็จำได้ยาก
อะไร มันไม่วิเศษ ไม่เห็นประจักษ์ ต้องเอาภาคปฏิบัติจับเข้าไป
ถ้าเราอยากจรรู้จะเห็น

อย่าให้ธรรมะของพระพุทธเจ้าต้องเข้าไปดองอยู่ในสถานที่
ไม่ควรดอง ไปดองอยู่ในคัมภีร์ไบเบิล อยู่ในตู้ที่นั่นหีบนี้ ใน
หนังสือเล่มนั้นเล่มนี้ ไปดองอยู่ในความจดความจำ ถือเอา
ความจดความจำเป็นของวิเศษ ถือเอาชื่อของอรรถของธรรม
ของกิเลสตัณหาอยู่ในคัมภีร์ไบเบิลว่าเป็นของวิเศษ วิเศษที่ไหน
ชื่อ กิเลสในคัมภีร์ไบเบิลได้ให้ความทุกข์แก่คัมภีร์ไบเบิลมีหรือ

มันทุกข้อยู่ที่ใจของเราต่างหาก กิเลสอยู่ที่ไหนทุกข้อยู่ที่นั่น ให้
ย้ายกันลงที่นี้กับกิเลส อย่าให้กิเลสย้ายเรากันแล้วกัน ให้เอามา
ใช้

เหมือนเรามีเครื่องไม้เครื่องมือ มีมากขนาดไหนไม่นำมาใช้ก็
ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย เต็มตู้เต็มหีบก็เต็มอยู่นั่น แม้เงินทอง
ข้าวของจะมีล้นฟ้าก็ตาม มันก็ล้นฟ้าเฉย ๆ ไม่เกิดประโยชน์แก่ผู้
ไม่นำมาใช้ นี่เรียนจดจำได้มากน้อยเพียงไรก็เท่านั้นแหละ
เหมือนเครื่องมือล้นฟ้านั่นเอง ไม่นำมาใช้มาใช้มาถอดมาถอด
กิเลสอันเป็นตัวพินตัวไฟเผาผลนอยู่ภายในจิตใจนี้ จะเกิดความ
รุ่มเย็นเป็นสุขสว่างกระจ่างแจ้งถึงความหลุดพ้นไปที่ไหน เป็นไป
ไม่ได้

พระพุทธเจ้าท่านทรงสอนไว้แล้ว ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ธรรม
สามอย่างนี้แยกกันไม่ได้ ถ้าผู้ต้องการผลจากศาสนธรรมอย่าง
แท้จริง ดังที่พระพุทธเจ้าทรงรู้ทรงเห็นและทรงปฏิบัติมาจน
สมบูรณ์แล้วนั้น ต้องดำเนินตามหลักของครูที่สอนนี้ พากันตั้ง

อกตั้งใจ ให้นำออกมาใช้ นำออกมาปฏิบัติให้เป็นภาคปฏิบัติ แล้วปฏิเวธจะแฝงตัวขึ้นมาภายในจิตใจของเรา

ไม่เอาจริงไม่เอาจังไปไม่รอดนะ อย่าเข้าใจว่ากิเลสจะอ่อนกำลัง อย่าเข้าใจว่ากิเลสนี้มีวัยเหมือนเด็กเล็ก เข้ามาหาหนุ่มสาวเฒ่าแก่ไปอย่างนั้นนะ ราคะต้นหาคืออะไร คือกิเลส มันเคยแก่ไหม ความโลภ ความโกรธ ความหลง เคยแก่ไหม คนแก่แล้ว กิเลสแก่ด้วยไหมเราพิจารณาดูซิ กิเลสไม่เคยแก่ สังขารร่างกาย เครื่องมือของกิเลสมันแก่ แต่กิเลสไม่เคยแก่ หนุ่มพ้ออยู่นั้น คึกคะนองได้ตลอดจนกระทั่งจะหมดลมหายใจยังคึกคะนองได้ สบาย โกรธได้สบาย หลงได้สบาย เพราะอันนี้ไม่ขึ้นอยู่กับวัย มันขึ้นอยู่กับหลักธรรมชาติของมันเอง เมื่อเป็นเช่นนั้นธรรมะเป็นอย่างไรต้องนำมาประพฤติปฏิบัติ

ธรรมะไม่มีวัยเหมือนกัน ไม่มีคร่ำคร่าชราไปเหมือนกัน ถ้าเราผู้ปฏิบัติธรรมไม่เป็นตัวคร่ำคร่าชราเสียทั้ง ๆ ที่หนุ่มพ้ออยู่นี้ นำมาประพฤติปฏิบัติต้องรู้ต้องเห็น ดังพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายท่านรู้ท่านเห็น เพราะธรรมนี้เป็นธรรมสด ๆ ร้อน ๆ แท้

ๆ ไม่มีกาลไม่มีสถานที่ เหมือนกับกิเลสไม่มีกาลสถานที่ ธรรมก็
ไม่มีกาลสถานที่ พัดกันลงไป มันมีดตรงไหนตามไฟขึ้นไปจะ
สว่างที่ตรงนั้น มันรกรุงรังตรงไหนหรือถอนสิ่งที่รกรุงรังออก ความ
เตียนโล่งจะปรากฏขึ้นมา

เดี๋ยวนี้มันรกอยู่ที่จิต มีดอยู่ที่จิต ถอดถอนออกจากจิตนี้
เปิดสติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียรขึ้นที่จิตนี้ จะสว่างจ้าขึ้น
ภายในใจแล้วหายสงสัย ไม่มีอะไรที่จะหายสงสัยยิ่งกว่าจิตกับ
ธรรมเข้าสัมผัสสัมพันธ์และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนี้เลย หาย
สงสัย ไม่ต้องไปถามใคร

พูดแล้วก็สาธุ แม้พระพุทธเจ้าก็พระองค์ก็ตามมาประทับอยู่
ตรงหน้าก็ไม่ทูลถามท่าน ถามไปทำไมของอันเดียวกัน รู้อย่าง
เดียวกัน **สนธิปฏิญญา** บ่งบอกชัดเจนอยู่แล้ว สุตทำยก็คือบ่งบอก
ธรรมชาติที่บริสุทธิ์นี้เองจะบ่งบอกอะไร บ่งบอกมาโดยลำดับลำดับ
ดาจนกระทั่งถึงขั้นบริสุทธิ์เต็มดวงแล้วถามพระพุทธเจ้าหาอะไร
ของอันเดียวกัน รู้อย่างเดียวกัน เห็นอย่างเดียวกัน เหมือนกับ
เรารับประทานหรือฉันจังหันนี้ มันอิมอย่างเดียวกัน รสชาติอย่าง

เดียวกันถามกันหาอะไร เมื่อถึงความพอตัวแล้วมันก็หยุดเอง
จากการรับประทานครว้กัน ด้วยกรขบการฉ้น ไม่จำเป็นต้อง
ถามกัน มีที่ร้อยที่พันคนรับประทานครว้ในวงเดียวกันก็ตาม ไม่มี
ใครถามใครแหละ เพราะเป็นความจริงอย่างเดียวกันถามกันหา
อะไร นี้ก็เหมือนกันฉ้นนั้นไม่มีอะไรผิดแปลกกันเลย

รู้สึกเหน้อย ๆ แล้ว เอาละนะ แค่นี้พอ

(ถอดเสียงธรรมโดย www.luangta.com)

ที่มา: <https://youtu.be/1SmK9vH8esE>